І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 89. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 10-го ТРАВНЯ (MAY) 1958 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 89. VOL. LXV.

КОМУНІСТИ НЕ ДОПУСТИЛИ ДО ПРОМОВИ НІКСОНА В ПЕРУ

Ричард Ніксон

Ліма, Перу. — Віце-президент Ричард М. Ніксон під час своєї подорожі доброї волі прибув до Перу і 8-го травня їхав із своїм почотом до найстаршого в Америці університету Сан Маркос. Але перед будинком університету зібралася юрба комуністів, яка разом із деякими студентами не допустила віце-президента до того, щоб він міг ввійти до будинку університету та разом із провідниками студентів обговорювати політичні і економічні відносини між обома країнами, Перу і ЗДА. Комуністичні демонстранти кричали „Ніксоне, їдьте додому!" та тримали транспаренти з такими ж написами, а студенти не-комуністи гаряче вітали американського віце-президента Віце-президент вийшов із авта і ввійшов у юрбу демонстрантів, заявляючи, що він поїде додому, але хотів би відкрити правду тим, які проти нього виступають. Демонстранти кидали камінням, пляшками, яйцями і помаранчами на Ніксона і його почет і поранили в шию віце-президента і одного зі служби безпеки. Під час демонстрації зневажено також американський прапор, який складений із квітів положив був віце-президент на могилі героя визволителя Південної Америки Хозе де Сан Мартина. Ніксон закликав демонстрантів до політичних дебат, але пізніше зрезиґнував із того, коли побачив, що демонстранти не хочуть дебатувати. Ніксон від'їхав до католицького університету, де дебатував із студентами, які його оваційно вітали. На пресовій конференції Ніксон заявив, що він вирішив поїхати до університету Сан Маркоса, хоч його відмовляли перуанські урядовці і представники американської амбасади, бо не хотів капітулювати перед групою комуністів. Ніксон сказав, що це є образа його особи. „Коли один із демонстрантів плюнув мені в лице, то він плював на добре ім'я Перу, на славну пам'ять Сан Мартина, на тисячі тих чоловіків і жінок, які загинули за справу волі". І тому то, „той день буде днем ганьби в історії університету Сан Маркоса" — казав віце-президент. Демонстрація повторилася ще перед готелем, в якому мешкав віце-президент, і поліція мусіла робити дорогу. Ніксонові, щоб міг ввійти до середини. Пані Ричард М. Ніксон бачила з готелю демонстрацію проти її чоловіка, який добровільно пішов між ворожу юрбу, і сказала до своєї приятельки: „Я була горда з Діка, як це бачила".

Найкращий американський „експорт" — це турист

Вашингтон. — Департамент торгівлі обрахував, що всі закордонні країни найкраще люблять такий американський „експорт", як туристи із ЗДА, які минулого року вивезли закордон 2,000,000,000 долярів. Департамент сподівається, що цього року число туристів поважно збільшиться, бо в Бельгії відбувається Світова Виставка-Ярмарок, і внаслідок цього, що на заход полегші в їзді літаками. Число туристів із ЗДА до Канади в минулому році збільшилося було на 8 відсотків в порівнянні з 1956 роком, а до країн Латинської Америки на 7 відсотків. Число туристів до Европи не збільшилося було на більшу скалю, бо на початку 1957 року була в Европі криза внаслідок замкнення Суезького каналу. Передбачають, що цього року число туристів до СССР подвоїться і стало до вотиме коло 5,000. У зв'язку зі збільшенням числа американських туристів, деякі готелі в Европі зламериканізувалися, бо в їх ресторанах можна дістати „кока-кола", „гембурґери" і „чізбурґери". В багатьох закордонних містах постали „мотелі", щоб вдоволити американських гостей, які їздять своїми автами.

Особисті заощадження в 1957 році збільшилися на 3 більйони

Вашингтон. — Забезпеченева й Біржева Комісія стверджує, що в 1957 році, в якому почалася економічна знижка, особисті заощадження збільшились на 3 більйони долярів і виносили 16,300,000 000 долярів в порівнянні з 1956 роком, коли вони становили 13,300,000,000 долярів. Торговельна публікація „Автомотів Нюз" повідомляє, що збільшилася продукція авт в попередньому тижні і становила 79,987, а тиждень раніше — 58,664. Так само збільшилася і продукція сталі в попередньому тижні. Все це можуть бути познаки економічного поліпшення в країні.

Поштові оплати від часописів збільшені на 30 відсотків

Вашингтон. — Спільна конґресова конференція, складена з сенаторів і конґресменів, погодилася на те, щоб поштові оплати від посилок другої кляси, це значить від книжок, журналів і часописів, збільшити на 30 відсотків, а від реклямових друків на 60%. Це збільшення оплат відбудеться між 1-им липня цього року і 1-им січня 1959 року. Поштові картки, куплені на пошті і писані рукою, коштувати-муть і надалі два центи, але за туристичні і бизнесові картки треба буде платити по 3 центи. Дальші зміни в поштовому законопроєкті будуть ухвалені в найближчому тижні, коли 12-го травня почне свою працю ця спільна конґресова конференція, тоді мають вирішити справу збільшення платні поштовим працівникам, бо Сенат і Палата ухвалили в цій справі різні пропозиції.

Президент наказав федеральному війську звільнити школу в Литтл Року

Вашингтон. — Президент Айзенгавер наказав федеральному війську, щоб з днем 29-им травня припинило пильнувати порядку в центральній середній школі в Литтл Року, Аркенсо, бо тоді кінчиться шкільний рік. Президент висловив надію, що в найближчому шкільному році, який почнеться в вересні цього року, стейтова і місцева влади самі зуміють втримати порядок біля шкільного будинку і в самому будинку, і вже ее треба буде, щоб аж федеральне військо мусіло дбати про здійснення зарядження Найвищого Суду ЗДА про спільне навчання білих і кольорових дітей. В Литтел Року пильнували школи ще відділи Крайової Ґвардії, яка була сфедералізована, щоб виконувати накази федеральної, а не стейтової влади.

В Ню Йорку будують найбільший у світі торговельний дім

Ню Йорк. — 8-го травня повідомили, що тут плянують вибудувати коштом 100 мільйонів долярів 50-поверховий торговельний будинок зараз біля залізничої станції Ґренд Сентрал, якого площа виноситиме коло 3,000,000 квадратових стіп. Цей будинок буде називатися Ґренд Сентрал Сіті, матиме три театральні залі, один ресторан на відкритому повітрі і гараж для паркування 2,000 авт. Цей будинок мають викінчити при кінці 1961 або на початку 1962 року. Найбільшим будинком в світі є Пентагон у Вашинґтоні, якого площа займає 6,000,000 квадратових стіп. На другому місці йде Ди Мерчендіз Март в Шикаґо, площа якого виносить 4,051,000 квадратових стіп. Площа найвищого будинку в світі виносить тільки 1,800,000 квадратових стіп. Під час будови того будинку не буде жадного припинення залізничого руху на стації Ґренд Сентрал.

Відкриття канадійського парляменту відбудеться 12-го травня

Оттава. — Вибраний 31-го березня канадійський парлямент збереться вранці 12-го травня і тоді вибере свого спікера. По полудні того ж дня ґенеральний ґубернатор відчитає тронову промову членам обох палат. Правдоподібно ще того самого дня представники партій виголосять промови про прийняття тронової промови. Прем'єр Дифенбейкер заявив, що новий парлямент мусітиме вирішити багато важливих проблем. Справи фінансів і економіки стоятимуть на першому місці, бо уряд схоче злагіднити економічну кризу, яка спричинила поважне число безробітних.

Проф. Ю. Шевельов між 322 нагородженими стипендією Ґуґґенгайма

Ню Йорк. — Д-р Юрій Шевельов, професор слов'янської філології на Колумбійському університеті та відомий український вчений і літературний критик, є в списку 322 науковців, між яких будуть розділені $1,412,000 нагород з фундації Джана Саймона Ґуґґенгайма. Проф. Шевельов одержав нагороду за студії в історичній фонології слов'янських мов. Фундація Ґуґґенгайма, колишнього сенатора ЗДА з Колорадо була створена в 1925 році в пам'ять його сина і досі вона вже видала 34 серії степендійних нагород для заохоти творчої активности в науці і мистецтві.

Голова Президентового Комітету про розпещеність американської молоді

Вашингтон. — Голова Президентського Комітету для Справ Молоді д-р Шейн МекКарті заявив на пресовій конференції, що ЗДА стаються державою з розніжненим і розпещеним населенням тому, що мешканці цієї країни не мусять трудитися, користаючи з різних винаходів, а молодь живе під „суперпротекцісю батьків". МекКарті сказав, що „танок електронів, розбиття атому та всі інші життьові комфорти приводять нас з кожним днем ближче до національної катастрофи". Старші і молодші американці, а також і діти одинаково хворіють на недугу „спектаторітіс", бо вони нічого не роблять, тільки сидять і дивляться на інших, на телевізії і на стадіонах". На думку МекКарті треба конче збудити американський нарід з теперішнього сну, а в першу чергу повинні пробудитися батьки дітей.

Криза уряду у Франції погрожує станом анархії

Париж. — Колишній прем'єр Рене Плевен, який мав уже готовий склад нового французького уряду, остаточно зрікся своєї місії і рішив не ставати перед парляментом у характері нового прем'єра. Остаточне зречення Плевена прийшло внаслідку опозиції, яку викликала серед соціялістів і радикалів особа Андре Моріса, якому він запропонував в своєму уряді становище міністра військових справ. Моріс був уже французьким міністром військових справ і проявив себе, як прихильник „твердої руки" супроти альжирських повстанців. Соціялісти і радикали вважали, що його приявність в уряді внеможливить мирну злагоду з альжирцями і тому відмовились підтримати такий уряд. Президент Франції Коті запросив до себе трьох політиків з Радикальної партії, які мали були ввійти до кабінету Плевена, і за чергою кожному з них запропонував перейняти місію створення уряду. Кожний з них відмовився. Остаточно погодився пробувати склеїти новий уряд міністер фінансів в останньому уряді Франції, лідер центрової католицької Народно-республиканської партії Альфред Пфлімлен. Криза уряду у Франції триває вже від 15 квітня ц. р. Скласти новий уряд надзвичайно важко тому, що у французькому парляменті скрайня лівиця (комуністи) і скрайня правиця (пужадисти, монархісти і праві де-голісти) мають таку силу, що в тактичному союзі вони можуть повалити кожний уряд, який не має за собою всю решту парляменту. А на ту решту складаються однаково соціялісти на лівому крилі, як де-голісти на правому, які мають цілком суперечні погляди на політику в Альжирі.

Совєти відмовились від приявности під час атомових вибухів ЗДА

Москва. — Совєтський Союз відкинув американське запрошення на вислання наукових обсерваторів під час теперішньої серії експериментальних вибухів, що їх Америка переводить на острові Ениветок на Тихому океані з атомовою і водневою зброєю. Америка розіслала запрошення до численних держав почерез Об'єднані Нації. Совєти, відмовляючись від вислання своїх обсерваторів, подали облудний арґумент, що, мовляв, їхня участь у таких експериментах посередньо робила б їх винуватими за „злочинне загрожування людському життю і здоров'ю". Водночас вони „обурюються", що запрошення розіслано за посередництвом Об'єднаних Націй. Совєти знову використали нагоду для своєї пропаґанди, пригадавши, що самі вони відмовились від дальших експериментальних вибухів, що їх Америка продовжує робити.

Аденауер проти соціялістів у справі атомової зброї для армії

Бонн. — Більшість у західньо-німецькому парляменті, якою розпоряджає партія Конрада Аденауера, Християнсько-демократична унія, відкинула соціялістичний внесок, щоб відкрити нову дебату над справою озброювання західньо-німецької армії атомовою зброєю. Водночас канцлер Аденауер виступив різко проти соціялістичних автономних урядів в краю Гессе та в містах Гамбурґ і Бремен, де соціялісти хочуть перевести всенародний плебісцит над тією справою. Аденауер загрозив, що він заскаржить всі ці автономні правління до Найвищого Суду за протиконституційні дії, якщо вони піддадуть загальному голосуванню справи, які були легально вирішені вже приписаною конституційною більшістю в загально-німецькому парляменті. Німецькі пацифісти і соціялісти продовжують боротьбу проти уряду Аденауера, виступаючи проти атомової зброї для німецької армії, дармащо остання політика Москви яскраво вказує на агресивно-імперіялістичну її політику.

Англія і Японія погоджуються на контролю Антарктики

Лондон. — Англійський уряд рішив прийняти запросини від ЗДА на міжнародну конференцію в справі порозуміння щодо того, щоб південнополідбігуновий обшир виняти з-під військових цілей і щоб присвятити його виключно спільному науковому обслідуванню для мирних цілей. Таку пропозицію зробили ЗДА, пригадавши, що у цьому Геофізичному році різні держави гармонійно співпрацюють в обширі Антарктики, але цей Рік кінчається 31 грудня 1958 і тому треба би продовжити його за окремим договором. Американська пропозиція піддавала теж ідею, щоб „заморозити" всі існуючі територіяльні претенсії до Антарктики і щоб міжнародна конференція з усіх заінтересованих держав перевірила їх. Японія так само прихилилася до американської пропозиції і рішила прийняти те запрошення.

Закидають ЗДА підтримування революції в Індонезії

Якарта. — Коли до цього часу представники індонезійського режиму тільки в загальних рисах закидали З'єдиненим Державам ніби підтримування революційного руху в Індонезії, наставленого проти комунофільського уряду президента Сукарна і його прем'єра Джуанди, то тепер високий представник військових кіл одверто вказав на одну американську фірму, яка ніби з відома уряду у Вашинґтоні постачала зброю повстанцям на Суматрі. Цей індонезійський старшина назвав Р. С. Ґірша, як репрезентанта Амерікен Сейлс Компані з Сан Франсиско. Він буцімто депешував міністрові внутрішніх справ революційного уряду на Суматрі, що він готов продати тому урядові 50,000 півавтоматичних рушниць калібру 7.35 мм і 15,000,000 набоїв, не подавши водночас ціни, а зазначивши, що транспорт такої зброї може бути доставлений негайно. Також із Тайвану (Формози) індонезійські повстанці буцімто дістали оферту на постачання їм зброї — теж ніби з відома уряду ЗДА. Фірма Ґірша у Сан Франсиско потвердила зроблену нею оферту, але водночас заявила, що на цю оферту не прийшла ніяка відповідь і що вона ніякої зброї не вислала була. Вона спершу не порозумівалась із Вашинґтоном, ждучи на відповідь з Суматри. Самі ж урядові чинники у Вашинґтоні рішуче заперечили, наче б вони посередньо чи безпосередньо послали зброю повстанцям в Індонезії.

ЗДА ПІДТВЕРДЖУЮТЬ РІШЕННЯ БОРОНИТИ БЕРЛІН ПРОТИ АГРЕСІЇ СССР

ДОЛЛЕС ГОСТРО НАТАВРУВАВ СОВЄТИ ЗА ЇХ ВІРОЛОМНІСТЬ

Джан Ф. Доллес

Берлін. — „Я щасливий, що можу в імені мого уряду і за виразним уповноваженням від президента Айзенгавера знову потвердити сьогодні тодішню декларацію" — заявив державний секретар Джан Фостер Доллес в четвер 8-го травня у своїй промові перед західньо-берлінським парляментом, зацитувавши текст заяви, що її 3-го жовтня 1954 року склали три західні великодержави в справі оборони Берліну „проти всякої атаки з будь-якої сторони". Доллес прилетів до Берліну тільки на кілька годин, безпосередньо після закінчення триденної конференції міністрів закордонних справ 15-х держав — членів Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО), яка відбулась у столиці Данії Копенгазі. У згаданій промові в Берліні Доллес висловлював найвищий подив і признання з приводу енергії, стійкости, тугости і відваги, що їх виказали берлінці у відбудові міста з руїн та у спротиві большевикам, які оточують місто. Доллес підкреслив, що Потсдамський договір з 1945 року не мав на цілі постійно поділити Німеччину. Він вказав на наполегливі заходи західніх держав довести до з'єдинення Німеччини та на спротив Совєтів. Сам Доллес був у Берліні пригадував він — тричі: кілька місяців після закінчення бойових дій в 1945 році, коли місто подобало ще на одне велике румовище, з якого, здавалося, не буде сили підвестись; у 1948 році під час совєтської блокади та альянтського „летунського коридору" до Берліну, і в 1954 році, на тамошній тодішній конференції чотирьох міністрів закордонних справ задля з'єдинення Німеччини й Австрії. Доллес найгострішими словами таврував совєтську віроломність. Він вказував на совєтську методу — підписувати договори із згори прийнятою думкою ламати їх — як на азбучну поведінку, яка не має прецеденту в історії світу. Через оту совєтську аморальність і віроломність, через зловживання всієї політики до рівня пропаґандивного засобу, так трудно зберігати з Совєтами нормальні взаємини задля лагодження міжнародніх справ. Доллес покликався на факт масової втечі людей із Східньої Німеччини на Захід, як на найяскравіший і найпереконливіший доказ важких умовин життя під Совєтами. Він звернув увагу, що більшість втікачів — це саме молоді люди, виставлені найбільш на комуністичну індоктринацію. Берлін зберіг свою свободу і відбудував себе культурно та економічно завдяки енергії свого народу і завдяки допомозі з Заходу. Доллес висловив радість з приводу успішности американської допомоги в ділі відбудови Берліну. Пригадавши, як-то большевики, вперто відмовляючи з'єднання Німеччини й Австрії, цілком несподівано погодились у 1955 році на з'єднання Австрії, Доллес радив німцям не попадати в розпуку, бо так само одного дня Москва переконається, що з'єднання Німеччини невідхильне і конечне для справи миру. Він висловив переконання, що нової війни не хочуть одинаково на Заході, як на Сході.

Після тієї візити в Берліні, Доллес відлетів до Парижу. Він прибув туди в четвер вечером. На летовищі відмовився давати будь-які відповіді численно зібраним журналістам. На п'ятницю 9-го травня була призначена у Парижі конференція 13-х американських амбасадорів з різних західньо-европейських країн.

8 африканських країн створили бльок в ОН

Об'єднані Нації. — Вісім африканських країн створили формальний бльок на терені Об'єднаних Націй і повідомили про це офіційно ґенерального секретаря Даґа Гаммершилда. Цими країнами є: Ґана, Етіопія, Ліберія, Лібія, Марокко, Судан, Тунісія і з'єдинена Арабська Республіка. Першим головою того бльоку став постійний представник в ОН Етіопії (Абісинії), а головство переходитиме щорoку в руки іншого члена бльоку, за абетним порядком. Речник Ґани, Деніє А. Чепмен, заявив, що створення того бльоку не означає виступу африканських держав з існуючого вже в ОН вільного бльоку 28-ох азійсько-африканських країн, лише має на цілі підкреслити значення спеціяльно африканських країн, які мають власні вужчі спільні цілі й інтереси.

В АМЕРИЦІ

● **Демократичний сенатор** із Пенсилвенії Джосеф С. Кларк і його дружина попали в Вашинґтоні в автомобільну катастрофу: на авто, в якому вони їхали, наскочило авто, яким керувала 21-річна Мінні Н. Такер. Сенатор Кларк має зломане ребро і ушкоджені плечі, а його дружина — підбите око і покалічене лице.

● **Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Дж. Едґар Гувер** відкинув пропозицію телевізійної компанії відповідати клівлендському промисловцеві Сайрусові С. Ітонові, який заявив на телевізії, що в ЗДА поліція совас свого носа в чужі справи так само, як це було в націстичній Німеччині. Відмовляючись відповідати Ітонові, Дж. Едґар Гувер сказав, що він не хоче робити йому слави спростованням його брехливої заяви.

● **23-річна** банкова урядничка вже була відрахувала бандитові при віконці 3,000 долярів, як нагло побачила що бандит похилився і впав. Закликана поліція з команди в Оревіллі, Каліфорнія, ствердила, що той бандит — це 49-річний Т. Дж Магоні, який не мав у кишені револьверу, зомлів із голоду.

● **З Німеччини** привезено 50 авт, випродукованих в тій країні американською автомобільною фірмою. Їх почнуть продавати наприкінці цього міся-ця по 2,000 долярів.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Пряшівська газета „Нове Життя"** повідомляє, що в Пряшеві існує Музей української культури, в якому зібрані експонати з цілої східньої Словаччини, а також з-поза її меж. Серед експонатів є народні вбрання, образи, портрети, бюсти й приладдя, якими користувався наш хлібороб при обробтюванні землі.

● В Торонті, Канада, УСО „Січ" — Союз Гетьманців Державників Канади відзначили в суботу 26-го квітня 1958 року святочним бенкетом 40-річчя віднови державности України у формі гетьманства. Почесним гостем був проф. Юрій Русов із Монтреалу, а крім нього ще промовляло 14 промовців.

● **Заходом Комітету Українського Клюбу** при Університеті Темпл у Филаделфії відбувся „Український Вечір" 19 квітня 1958 р.

В програму цієї імпрези входили: Вступне слово, показ українського національного строю та застосування української вишивки до теперішніх одягів, виставка вишивок і кераміки і забава з танцями.

● **В Торонті, Онтаріо,** Братство кол. Вояків І-ої Дивізії УНА оформило Залізний Фонд Українських Воєнних Інвалідів, схвалюючи правильник цього фонду на зборах 27-го квітня ц. р.

У СВІТІ

● **Джавагарлал Неру,** 68-річний індійський прем'єр, який заявив був минулого тижня в парляменті про своє бажання зректися головства в уряді внаслідок перевтоми і нервового вичерпання — погодився під натиском Конґресової партії залишитись прем'єром. У парляменті прийняли цю його заяву з великою радістю та маніфестацією довір'я, але це його не тішило. Коли Неру з похиленою головою і сумним виглядом виходив з парляменту, — писав один журналіст, — він подабав на людину, яка тількищо зреклася своєї найбільшої мрії.

● **У містечку Монто,** в стейті Квінсленд в Австралії, єдиний тамошній погребник Джеймс Винн, який одночасно є шевцем, хеміком і шофером шпитального амбулянсу, — проголосив „страйк" і перестав ховати небіжчиків на знак протесту проти рішення міської управи цеперепляновувати міський цвинтар і завести на ньому стандартні пам'ятники. Часописи не подають, як скінчилась ця війна погребника з міською управою.

● **У Празі** вперше виставили авта на вільний продаж приватним особам. До цього часу треба було мати для цього дозвіл від робітничих спілок, які принципово дозволяли купувати авта тільки „заслуженим" партійцям. А втім, право свобідно купувати авта має тільки теоретичне значення. Чеське особове авто фірми „Татра" коштує 98,000 корон, себто 13,725 долярів. Совєтське авто „Волґа", що його продають в ЧСР, коштує „тільки" 53,000 корон, себто 7,425 долярів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СОВЄТИ ПРОТИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Насправді, то Совєти були завжди проти Об'єднаних Націй. Адже сама їх істота, самий характер, державна система і підхід до світу та його проблем — діяметрально супеpечні чартерові Об'єднаних Націй. Коли якась держава, наставлена на підбій світу всіми можливими засобами, сама постала внаслідок насильства, втримується насильством і одверто признає, що не цуратиметься насильства, якщо воно допоможе їй заволодіти рештою світу, то, очевидно, вона не може вміщатися в рямцях установи, що проповідує мир, справедливість і засуджує насильницькі методи розв'язування міжнародних проблем. Совєтський Союз став членом-засновником Об'єднаних Націй внаслідок того жалюгідного непорозуміння, яким була Рузвелтова теорія про коекзистенцію з Совєтами. Совєти покваnно вхопилися за ту концепцію, але, очевидно, ні на мить не змінили ані своїх цілей, ані методики діяння.

Це незмінне становище Совєтського Союзу, який ніколи не рахувався з чартером Об'єднаних Націй, проявилось у 83-ох „вето", зголошених протягом існування ОН в прерізних найважливіших справах, які тому не могли бути полагоджені. Коли 27 червня 1950 року Рада Безпеки рішила збройно виступити проти комуністичної агресії в Кореї, то сталося це виключно завдяки хвилевої неприявности Совєтів. 12 грудня 1956 р., 20 червня 1957 р. і 14 вересня 1957 р. Об'єднані Нації тричі засудили Совєтський Союз за збройну агресію на Мадярщині, за порушення чартеру ОН і за відмову підпорядкуватися рішенням Генеральної Асамблеї. Але всі ці засуди не мають для Москви найменшого значення, бо вона не рахується з такими „дрібницями".

Найяскравіше проявилось це на центральній проблемі, яка 12 років турбує Об'єднані Нації, на проблемі міжнародного роззброєння. Коли Совєти розбили минулорічну конференцію роззброєння в Лондоні, Об'єднані Нації вибрали нову Комісію для справ роззброєння, доповнивши її до 25-ох членів. Совєти заявили, що збойкотують її, так само, як засідання Підкомісії для цієї самої справи та засідання Ради Безпеки, якщо вона буде скликана для цієї справи. З свого боку Совєти почали пропаґувати думку, що справою міжнародного роззброєння може зайнятися виключно конференція голів урядів, себто новий східньо-західній з'їзд „на вершинах". Внаслідок цього Об'єднані Нації опинились фактично поза скобками найважливішої міжнародної проблеми, від розв'язання якої залежить мир чи війна, отож — доля світу. А тому, що престиж Об'єднаних Націй був уже сильно надщерблений виявленим повним безсиллям під час мадярської кризи, як теж фактичною повною невдачею у припиненні дальшого проливу крови в Альжирі й на Кипрі, не кажучи вже про хронічні справи поділених країн Німеччини, Кореї і В'єтнаму, — то само існування Об'єднаних Націй опинилось під знаком запиту. Доказом цього є голоси міжнародної преси, занепад популярности ОН серед самих делеґатів цієї установи, що не беруть участи в засіданнях, брак можливости стягнути фонди на такі справи, як проблема арабських втікачів, прочищення Суезького каналу й багато інших.

Тому 23 березня ц. р. генеральний секретар Даг Гаммершилд їздив до Москви, щоб у безпосередніх розмовах з совєтськими правителями переконати їх у конечності продовжувати переговори про міжнародне роззброєння в рямцях ОН. Гаммершилд, строгий і послідовний звеличник таємної дипломатії, нічого не сказав про хід і вислід своїх московських розмов. Але рівно через місяць після виїзду з Совєтів, 29 квітня ц. р., він з'явився на засіданні Ради Безпеки Об'єднаних Націй і там, усупереч своєму звичаєві, відчитав декларацію з рішучим підтриманням американської пропозиції щодо скликання окремої конференції держав, сумежних з арктичним обширом, для виготовлення пляну міжнародної контролі того обширу. Цей виступ вивів цілком з рівноваги Москву. Представник СССР в ОН, Аркадій Соболєв, закинув Гаммершилдові переступлення компетенцій, а „Правда" вилаялась, мовляв, Гаммершилд „забув", що він є генеральним секретарем ОН, а не НАТО. Часописи стверджують, що Гаммершилд, як і його попередник Триґве Лі, втратив підтримку збоку Москви. Зголошене 2 квітня ц. р. совєтське „вето" проти американської пропозиції, що її поручав Гаммершилд, ще більш вдарило і по ОН і по їх секретареві.

Якщо існує теза, що в світі, тероризованому Совєтами, нема місця на таку установу, як ОН, то напевно рацію мають ті, які твердять, що в ОН не повинно бути місця для СССР.

Іванна Савицька

УКРАЇНСЬКА МАТИ

Життьовий шлях української матері, — матері недержавного народу, особливо важкий, особливо відповідальний, повний терпінь, посвяти й повсякчасних турбот. Українська мати переносила й переносить ці страждання мужньо, бо за нею стоїть потужний арсенал непереможної зброї, якій на ім'я материнська любов. А любов та не знає меж, не знає еґоїзму, бо вона гартована життьовими ударами, безнастанною боротьбою за існування сім'ї, непосильною працею і вічним змаганням за волю свого народу.

В той час, коли матері в західніх державах жили свобідним, заможним життям, українська мати-кріпачка годувала своє недоживлене дитя під полукіпками збіжжя, присипляла його піснею, що линула з грудей, втомлених важкою працею.

В той час, коли на Заході розцвітала воля, українська мати, скривджена солдатчиною, віддавала своє дитя чужим людям, а сама наймалась до них у найми.

Тоді, коли у вільних країнах панував добробут і достаток, українська мати заморена штучним голодом, годувала своїх дітей кропивою, мріючи про кусник чорного хліба.

Ніхто інший, як українська мати, вистоювала днями й ночами під вікнами большевицьких і польських в'язниць, щоб побачити хоч востаннє своїх рідних, щоб передати їм білизну і сухарі. Українська мати благословила синів в далеку дорогу на заслання у Сибір і на каторжні знущання в концентраційному таборі Берези Картузької. Та сама мати з гордістю віддавала своїх дітей у підпілля, а сама згодом заступала грудьми дорогу большевицьким танкам. Тому й не диво, що українська мати стала гейби символом найбільшої любови на землі, материнської любови.

А потім прийшли нові події, нові страждання наших матерей. Остання війна з усіма її жорстокостями розділила їх на два табори. Одна частина українських матерей осталася на своїх прадідівських землях захищати рідні пороги, друга, рятуючи дітей від жорстокости Ірода, пішла в далеку мандрівку. Не треба пригадувати тих подій, вони надто ще свіжі, вони ніколи не затруться у нашій пам'яті. Безчисленні валки маленьких ручних возиків, підводи з виснаженими докраю кіньми, перехід через „зелену" границю, а скрізь і всюди діти, діти, діти . . .

А потім бомбосховища, темні коридори підземок, трухлі пивниці старих німецьких домів, в яких українська мати захищала собою дітей від куль, бомб, вогню і газу.

Часи перебування в таборах дещо змінили становище матері, облегшили певні тягарі, поклали нові обов'язки.

Українська мати, згорблена вдвоє, перемірює своїми ногами баварську землю за харчами для дітей. До-схід-сонця вирушає з бляшанкою за молоком, відмовляє собі товщу, цукру й білого хліба, щоб лише для дітей осталось.

Українська мати заступає дітям учителя, проказує першу молитву, вишиває сорочечку, співає рідних пісень.

А потім знов мандрівка в невідоме, переїзд до Америки.

Мати, одна з перших, включилася в шалений темп життя. Вона стає до восьмигодинної заробіткової праці, виконуючи при тому обов'язки господині, дружини й матері.

Гідних найбільшого признання подвигів доказує мати-вдовиця, перед якою з пошаною повинні клонитися наші голови. Її боротьба за долю дітей подвійна, а як же часто не знаходить вона належного зрозуміння, підпори, помочі. Турботам української матері не кінець ще й тепер. Поверховність життя, перебільшена свобода, занепад шляхетних і чистих поривів, перевага матеріялізму над духовістю забирають українським матерям їхніх дітей. Мали ж би вони їх віддати тепер, по стількох роках страждань, боротьби і змагань за правдиве щастя? Ні, такого не буде!

Усі зазіхання на фізичне існування дитини не такі страшні. Їм українська мати мужньо дотепер ставила опір. Куди важче зводити бій за душу своєї дитини, і саме тут українська мати мусить докласти всіх зусиль, щоб її діти не розгубилися в чужому морі, не затратили приналежности до української спільноти, не відцуралися своєї мови, традицій і пам'яті про рідну землю.

І знову нашим матерям прийдеться вжити непереможної зброї, зброї, якій на ім'я любов, що не знає меж, не знає еґоїзму.

Українська мати мусить віднайти дорогу до своїх розгублених дітей, мусить освітити ту дорогу любов'ю материнського серця, на те ж бо вона мати, українська мати!

КОМСОМОЛЬСЬКА „РОМАНТИКА"

У другій половині квітня відбувся в Москві 13-ий з'їзд комсомолу — т. зв. Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді, що охоплює тепер 18 мільйонів молодих людей, зорганізованих у 383,-960 осередках. Від часу його створення в 1918 році комсомол є резервуаром, з якого комуністична партія черпає свої кадри, головною рушійною силою у переведенні визначених компартією кампаній — грабування селянства, індустралізації, колективізації, поборювання релігії, „освоювання" цілинних земель, боротьби з „залишками капіталізму в свідомості" та ін.

У „романтичному" періоді свого існування, в перших роках большевицької революції комсомольці „штурмували фортеці старого світу", в дні останньої війни вони були першими на фронтах, а в повоєнних роках їхніми руками відбудовувано зруйновану державну економіку. Гаряча молодість, задурманена й запряжена Леніним, вивозила, надриваючись і падаючи з ніг, совєтську владу з усіх скрутних ситуацій, коли здавалось ось ось вже вона завалиться остаточно. Образ морально спотвореного совєтським режимом Павліка Морозова, малого хлопця, що віддав до Чека на розстріл своїх батьків — був для комсомольців ідеалом. Маркс і Ленін були для них непомильними вчителями, а кривавий Сталін — наймудрішим з вождів, за якого гинули вони під гітлерівськими танками, „За родіну, за Сталіна!" — кричали комсомольці, зриваючи до атаки колгоспників і робітників у сірих солдатських шинелях. Перед останньою війною вони ще співали:

Ми дєті тєх, кто виступал
На бой з Центральной Радой,
Ми дєті тєх, кто умірал
В бою на барикадах . . .

І от на якомусь році жовтневої революції — затялося! В хитромудрій комуністичній машині зломилася і випала якась дуже важлива пружина. Може смерть і посмертне потоптання Сталіна, може неоправдані надії, що зродилися в серцях поневолених народів під час війни, а напевно і те й те разом — і ідеологія, яку виплекав у своєму кабінеті Ленін, зазнала такого струсу, з якого ніколи вже не вичуняє.

Нині в Совєтському Союзі є три типи комсомольців: „масовик", який вступив або якого вписали до комсомолу лише з тої причини, що ця організація дає якісь привілеї, вирізняє з-поміж маси безпартійної молоді; „спадковий комсомолець", що старається повторити кар'єру свого батька-комуніста, і „активіст", „ходячий комсомольський статут", який ніколи не думає своєю головою, а запопадливо виконує все, що наказують йому згори. Очевидно, в пропорційному відношенні на першому місці стоїть перший тип комсомольця. Але скільки є їх, „масовиків", у тих 18 мільйонах — 10, 15 чи може 17?

Доба, коли заводіяками й ватажками були „активісти" — минулася безповоротно. Вони сьогодні — лише державні чиновники, партійні наглядачі та наганяйла, і популярністю в своєму молодечому оточенні не користуються. Спритніші з них через голови товаришів вдряпуються на теплі місця, влаштовують свої міщансько-комуністичні кубельця і — „відриваються від мас". А ті, що залишаються з масами, напевно, з революційною романтикою комсомольців перших років революції не мають нічого спільного.

Тягловий кінь комунізму — мільйонова комсомолія — приречений двигати головний тягар в комуністичному будівництві. За чотири роки, що минули від часу останнього з'їзду ВЛКСМ, на найважливіші ділянки совєтської економіки відряджено 700,000 хлопців і дівчат, 350,000 перекинуто в нелюдські умовини життя до Казахстану на цілинні землі, 300,000 — на спорудження нових підприємств в північних районах СССР і на будову копалень у Донбасі. Це змобілізованих комсомольців змушують будувати нові промислові центри над ріками — Волгою, Печорою, Анґарою і Єнісеєм у Сибіру. Це вони вирощують хрущовську кукурудзу, щоб з її поміччю Совєтський Союз наздогнав Америку, це вони виконують єгипетську працю, насаджуючи в Україні на сотнях тисяч гектарів так звані полезахисні смуги, що з них більше як половина вже вигинула без належного догляду. А вже останнім часом Хрущов мобілізує молодь, що позакінчувала школи-десятирічки, на роботу в колгоспних тваринницьких фармах, де перед дівчатами й хлопцями з закінченою середньою освітою розкривається „блискуча кар'єра" свинарів, пастухів та доярок. І нарешті ніколи не треба забувати, що також у совєтській армії не старі червоні партизани з часів „громадянської війни", а таки молодь є основною масою, що творить її обличчя.

Сорок років вабить Москва молодь „загірньою комуною", до якої тепер в Совєтському Союзі ніхто не прагне. Реакція, що охопила молодь після війни, набуває, очевидно, дуже широкого розмаху. Комсомол серед молоді щораз більше втрачає авторитет. Не зважаючи на всі привілеї, молодь до комсомолу йти вже не хоче. Дух скептицизму і критицизму опановує студентство.

Секретар ЦК комсомолу А. Шелепін у своїй доповіді на з'їзді сказав, що сучасна совєтська молодь „не бачила в очі поміщика, куркуля, не знає, що таке безробіття, експлуатація". Так, поміщика й куркуля вона не бачила — большевики подбали їх винищити фізично. Так, безробіття вона не знає, бо в шаленому будівництві комунізму всіх, хто може стояти на ногах, женуть до роботи. Алеж „соціялістичне змагання", „ударництво" й інші потогонні засоби у пересічного молодого совєтського робітника нічого, крім огиди, не викликають. Він, молодий робітник, уже розуміє, що в совєтському „безклясовому" суспільстві є він нічим іншим, як об'єктом нещадного й безуґавного визиску, є не гегемоном, як то твердив колись отой дивак Карл Маркс, а рабом режиму, і він знає краще від усіх західньо-европейських соціологів, що диктатура пролетаріяту — це така сама облуда, як вибори робітничих і селянських депутатів до Верховного Совєту СССР.

Секретар комсомолу змушений був признати, що „деякі комсомольські організації забувають про впливи імперіялістичної пропаґанди, яку ведуть проти Совєтського Союзу капіталістичні держави. Ще трапляються, — казав він, — молоді люди, які ловляться на гачок буржуазної пропаґанди, опиняються в полоні чужих нам ідей". Хрущовський ставленець Шелепін закликає комсомольські організації „посилити ідейне виховання молоді", „рішуче усунути хиби, породжені порушенням ленінських принципів", гостро виступати „проти наявних спроб гальмувати прагнення молоді до комсомолу".

Признання направду фундаментальні! І Москва вживає відповідних заходів. У 1957 році потихеньку, без розголосу „вичищено" тисячі студентів. По всіх високих школах посилено антирелігійну пропаґанду і введено катедри марксизму-ленінізму. Заалярмовано „прорив" в ділянці виховання „юних ленінців"-піонерів.

„Стиляги", „нігілісти", „нібонічо" — нові слова в совєтському побуті, що мають означати хлопців і дівчат, яким з комсомолом та його трухлявою ідеологією не по дорозі, які шукають якихось своїх стежок у житті. Усіх їх на купу мішає совєтська пропаґанда, і це зрозуміло, чому вона так робить. А проте, то є зовсім відмінні люди, і порізному вони думають і діють. І зовсім відмінні мотиви змушують ставати в активну чи пасивну опозицію до комсомолу „стилягу" — ледачого синка червоного буржуя, і „нігіліста" та „нібонічо" — провінціяльних студентів чи зневірених „цілинників", синів учителя чи аґронома, яких латана й перелатана комуністична ідеологія не задовольняє.

Старий лис Хрущов, виступаючи на з'їзді комсомолу, вилляв на голови комсомольців відро холодної води. „Молоді властиво захоплюватися романтикою, — сказав він, — це добре. Але не треба забувати ленінський заповіт — кожного дня розв'язувати практично те чи інше завдання спільної праці".

Так поставив Хрущов крапку на „романтичному" періоді в історії комсомолу. Праця, праця і ще раз праця. В ім'я загірньої комуни і майбутніх поколінь? Чи в ім'я ближчої цілі — наздогнати Америку в продукції молока і м'яса. Надзвичайно романтична ціль!

Чи варто було — подумає кожний мислячий юнак — робити для цього революцію, винищувати мільйони людей у тюрмах і концтаборах, вести загарбницькі війни, окупувати країни, розпалювати ненависть в усьому світі? Очевидно, що варто, але — не для селян і робітників, не для трудової інтеліґенції — а для панівної кляси, нової кляси совєтських бюрократів, для новочасного червоного дворянства, яке „було нічим, а стало всім".

13-ий з'їзд комсомолу відбувався під знаком посилення „соціялістичної праці". З'їзд проголосив „ударними" будовами комсомолу найбільші підприємства важкої (читай: воєнної) індустрії. А в його резолюціях провід комсомолу звертається до всієї, партійної і безпартійної молоді: „більше хліба, більше бавовни, кукурудзи, більше картоплі, городовини, буряків!" Давай, давай! — кричить Москва, щораз сильніше натискаючи на молодих рабів комунізму.

Так виглядає сьогодні комсомольська „романтика".

В. С-ко

З наших буднів

У ВІДВИДИНАХ В АНДЕРСЕНА

Вчора я був у Центральному Парку і трохи довше затримався над ставком, де пускають кораблики, щоб упевнитися, чи кохані американські діточки ще не розторощили пам'ятника Ганса Хрістіяна Андерсена.

Ні: славити Бога, поставлений в 1955-му році пам'ятник чи монумент стоїть ще твердо на своєму п'єдесталі. Щоб бути докладним, то улюблений всіми малятами у світі казкар не стоїть, а сидить на п'єдесталі і виглядає так, як старший пан, що вийшов на прохід до парку та й сів собі на лавочці спочити.

Біля нього, на лавці, циліндер завбільшки відерка на воду, на колінах розложена книжка. А у стіп знаменитого письменника стоїть, задивлене в свого творця, як відлитий з бронзи символ, одне з найменших і найсимпатичніших його героїв — його „Погане каченя".

Вражає шляхетна, похилена голова письменника і добряче, ласкаво-усміхнене обличчя. Пригадується американський комік Дені Кей, що так прекрасно спортретував автора „Білосніжки" в кінокартині „Ганс Андерсен Сторі". До речі, якось недавно я вичитав, що той Дені Кей є внуком відомої колись у Львові акторки Камінської, яка виступала в Жидівському театрі при Сонячній вулиці.

Пам'ятник Андерсена завжди облягає хмара дітвори, з батьками і без батьків. Улюбленою забавою батьків є саджати свої потіхи на п'єдесталі, чи на колінах старшого пана і так довго їх фотографувати, як довго вистане фільму у фотоапараті. Діточки, натомість, вибрали собі іншу забаву: тому, що пам'ятник є дарунком данських дітей — дітям Ню Йорку, кохані нюйорчата, різних рас і націй, уважають своїм добрим правом робити з тим дарунком, що їм подобається.

Отже беруть і лізуть на голову старшому панові з бронзи . . . І це не жадна гіпербола, а так є насправді: лізуть йому на голову!

Правда, такому малому дробові трудно зразу викарабкатись на голову, отже радить собі так, як альпіністи в горах: пнуться з одного виступу на другий. Насамперед стають на голову „Поганому каченятку", потім дряпаються на п'єдестал, або на коліна старшого пана. Тут деякі роблять першу зупинку — сідають собі на отвореній книжці і задоволено баламкають ногами.

Та інші, більше невгомонні, пруть далі! З колін дряпаються на спину Андерсенові, а далі на потилицю і на голову. А там уже роблять, що хочуть ці, погані каченята! — Сідають йому на шию, просто — ніби на коняку, товчуть револьверами по голові, пробують відлупити кінчик носа, стріляють з бі-бі-ґанів до вуха. Але конструктори пам'ятника знаючи добре темперамент американських діточок, мабуть все те передбачали, тому поставили солідний, масивний монумент, з ґраніту і бронзи, що його не так легко ущипнути.

Тому старший пан сидить собі неповорушно вже три роки, зі стоїчним спокоєм зносить на своїй спині дитячі гецці й пустоти і вибагливо, лагідно посміхається. І в цьому образі щось глибоко зворушливе, що витискає вам з-під повіки непрошену сльозу: ось, геніяльний письменник, який мільйонам дітей на світі дарував перлини своєї творчости, тепер ще своїм рукотворним відображенням, своєю фіґурою в міському парку, служить їм, дітям, за улюблений об'єкт забави . . .

Може це ще більше причиниться до його безсмертя?

Ікер

М. Л-а

О. КОБЕЦЬ

(2)

Всю цю творчість О. Кобець хоче віддати на службу своєму народові для покращання його долі. Про це вже безпосередньо говориться в в поезії „Творчість":

Все для тебе,
Рідний краю,
Що я маю,
Все оддам, —
Принесу:
Пісні неба,
Пісні раю,
Спів одчаю,
Болі ран,
Мрій красу.
На убогий алтар
Невеличкий свій дар
Покладу:
Повну муки, жалю,
Душу хвору свою
Молоду.
Вперто буду
Я з журбою
Навісною
Воювать
В темній млі:
Вбогим людям
Кращу долю,
Правду-волю
Добувать
На землі.
Палким словом будить,
Люд до праці просить —
Без крові:
Щоб пригноблений встав,
Щоб кайдани порвав
Вікові.
І тоді я зірвусь,
Понад землю помчусь
В далечінь;
Дзвінким співом заллюсь,
З дивним небом зіллюсь
В ясну тінь.

Дальшу творчість О. Кобця перервала військова служба і війна. З вибухом війни його послали на фронт. Після однорічних майже, фронтових поневірянь біля Августова, на Мазурських озерах, в Карпатах, — під час відвороту російських військ — попав в австрійський полон дня 23-го травня 1915 року біля галицького села Буянів, Жидачівського повіту.

Почався в житті О. Кобця новий розділ, розділ наскрізь драматичний, — наповнений фізичними й моральними торturами переможця над переможеним. Цей розділ по-майстерному зафіксований у його творі „Записки полоненого", який вийшов друком вже далеко по закінченні війни, в 1931 р. Книжку видало Державне Видавництво України Київ-Харків, тиражем 130,000 примірників, але після того, як празька газета в німецькій мові „Нос Фрас Прессе" вмістила на своїх сторінках дуже прихильну рецензію на цей твір, ставлячи його нарівні з популярним тоді „На заході без змін" Ремарка, і як совєтський „полпред" в Празі переслав витинок з газети до Харкова, продаж книжки припинено.

У 1933 році, про що автор у свій час не знав, львівське видавництво „Родина" при тижневику „Неділя" видало „Записки полоненого" вдруге, розбивши їх на три томи і змінивши назву твору. Загальна назва львівського видання: „Над безоднею", а поодинокі томи звуться: „Напередодні", „Земля дрижить", „Пекло".

Автор заявляє, що у львівському виданні в багатьох місцях порушено текст оригіналу, пороблено певні зміни, а то навіть і вставки. Порушено і головний висновок автора, який у „Записках" повторюється кількакратним рефреном: „Прокляття війні!" Кожній війні, бо кожна війна така подібна одна до одної в своїх жахливих наслідках.

„Записки полоненого", як літературний твір і як твір-документ, мають велику вартість і тим одним заслуговують повністю на те, щоб їх перевидати ще раз.

Разом з іншими полоненими О. Кобця відправлено до збірного пункту в Стриї, а звідтам до табору полонених біля Дебрецена на Мадярщині. Умови в полоні — страшні, до якого ступня страшні, вистачить сказати, що протягом одного тижня померло там 3000 осіб внаслідок голоду, виснаження і браку хоч би примітивних санітарних умовин.

З Дебрецена перевезено полонених до Естергому, з Естергому до Гаймашкеру. В Гаймашкері по якомусь часі дозволено листуватись з рідними на батьківщині. Весною 1916 р. деяких полонених відправлено на сільсько-господарські роботи. Між них попав і О. Кобець. Дістався він тоді до села Дуначебу на сербсько-мадярському пограниччі. Там працював у невеличкому господарстві громадського секретаря німця Йозефа Деннерта. Після таборових злиднів життя полонених на селі було, можна сказати, добрим.

На другому тижні свого перебування в Дуначебу О. Кобець одержав несподівано прецінну посилку від „Союзу Визволення України". Був це величезний пакет з літературою: „Вісником СВУ", львівськими „Діло" і „Громадський Голос". Радощі полоненого, спрагненого рідного друкованого слова, не було меж. Невимовне враження з цього приводу залишає свій глибокий слід у „Записках полоненого", де їх автор за Михайлом Коцюбинським пише:

„Чи знайоме вам те гостре, до фізичного болю гостре, почуття нудьги за рідною країною, яким обкипає серце від довшого перебування на чужині? Чи відомий вам такий психічний стан, коли за один рідний згук, один образ рідний ладен буваєш заплатити роками життя?"

„Але звідки — думалося С. Кобцеві — знайшлася у Відні адреса нікому в світі невідомого хлопця з Канева, полоненого ч. 6987 із Гаймашкерського табору?" Ця таємниця виянилася трохи пізніше. Союз Визволення України мав непогані зв'язки з австро-угорським військовим міністерством. Ці зв'язки дали йому змогу тримати у відділі поштової цензури 12 своїх довірених, таки з полонених українців. Їх обов'язком було не тільки помагати військовому міністерству при цензурі листів полонених, а й виловлювати на підставі змісту листування свідоміший національно український елемент. О. Кобець писав листи додому по-українськи, і це було причиною, що українські хлопці з відділу цензури передали адресу до Союзу Визволення України.

Цей факт мав ще дальші наслідки. Одного разу до Доначебу приїхав спеціяльний кур'єр від військового міністерства, щоб забрати О. Кобця до Відня. Справа в тому, що на терені Австрії і Німеччини творилися окремі табори для полонених української національности. В Австрії був такий табір у Фрайштаті, куди й перевезено О. Кобця. (На терені Німеччини таких таборів було три: у Вецлярі, Раштаті, Зальцведелі).

(Далі буде)

МАТИ

То син її четвертий рік в неволі,
вона ж зосталася сама, єдина.
Прийшли до неї давні друзі сина:
„Матусю, дайте зброю нам, пістолі."

Принесла їм зо схованки в стодолі —
і хрест кладе рука кістлява, синя:
„Щаслива вам дорога та й година." —
І сльози їй закапали поволі.
„— Чого ж . . Не плачте . .
Прийде син з в'язниці,
А нам, матусю, ніч пошле удачу." —
Вмовляють, щитькують її словами.

І мовила, втираючи зіниці:
— „Ні, ні . . . Облиште.
Це я тільки плачу,
що син . . мій син —
не піде нині з вами . ."

В. КРАВЦІВ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бруклин, Н. Й.

Виступ танцюристів із курсу танків на Свяченому в УНДомі.

В неділю, 20-го квітня Український Національний Дім в Бруклині при вул. Гренд влаштував для своїх членів, їх родин та запрошених гостей Свячене, яке є традиційним у цій українській громаді, і на яке приходять численні учасники. Голова Укр. Нац. Дому пан Йосиф Лисогір попросив о. декана Вол. Андрушкова поблагословити трапезу та молитвою відкрити це родинно-релігійне свято. Після посвячення божих дарів п. Й. Лисогір попросив п. Волод. Костика, щоб проводив програмою свята.

Отець декан Вол. Андрушків згадав про значення таких сходин, як оце Свячене, бажав зібраним Божого благословення та успіхів у праці для добра громади, своєї церкви і народу. Недавно, говорив о. декан, згорів цілий бльок зараз коло нашої церкви св. Духа. Господь урятував нашу церковцю від пожежі, але ми повинні подбати про те, щоб викупити ті площі довкола, щоб наша церква не була оточена фабричними будинками.

Після того тостмайстер п. Вол. Костик попросив до слова запрошеного гостя з Ню Йорку д-ра Вас. Вациваного, який говорив про значення Воскресення для християн і про те, що наш український нарід чекає на своє Воскресення із тієї неволі, в якій перебуває під комуністичним ярмом.

П. Юліян Павчак порівнював Великодні свята у вільній Америці і на Україні під комуністичним кнутом. Ми не смємо забувати про наших братів і сестер, які мучаться поза залізною заслоною.

Тостмайстер запросив на сцену молодих танцюристів і танцюючих, які вчаться українських народніх танків під проводом пана Петріни, що працює при школі українознавства при парохії св. Духа. Хоч курс танків не довго триває, то молоденькі танцюристи й танцюристки збирали заслужені оплески від численних присутніх. Ці оплески були й подякою панові Петріні, який був зайнятий працею і не міг бути на виступі своїх учнів.

У Свяченому взяли участь члени двох Відділів УНСоюзу (Б. Хмельницького і Запорізької Січи), одного Відділу „Провідіння") та ще деякі гості, між ними і п. адвокат Роберт.

Голова Українського Національного Дому п. Йосиф Лисогір закінчив цю наскрізь удалу імпрезу, яка пройшла в родинній атмосфері, подякував паням (пані Баран, Зазуля і Дика) та панам (пп. Бродик, Троць, Пелех, Посікіра, Костик), які своєю працею причинилися до влаштування цієї імпрези. Дякував і наймолодшим виконавцям танкової громади.

Вистава п'єси П. Савчука „Ідея і любов".

27-го квітня в залі Українського Національного Дому відбулася вистава патріотичної п'єси з визвольної боротьби УПА П. Савчука під заголовком „Ідея і любов". П'єсу ставит осередок СУМА ім. Тараса Шевченка в Бруклині. Режисура спочивала у вправних руках пані Марії Рейнаровичевої, а сценічне оформлення приготовив пан Володимир Костик, який доволі напрацювався при цьому.

Присутні із вдоволенням ствердили, що всі актори, які брали участь в цій п'єсі, вив'язалися зі своїх роль добре, хоч ця п'єса не легка до постановки. Пані Людмила Костик грала ролю Любомири, а пані М. Рейнарович ролю її мами Наталії. Ролю її батька - професора добре віддав п. Вол. Костик, а пан Іван Макар відограв ролю майора Черв. Армії — Сагайдака. В інших ролях виступали: Іван Подусовський (начальник НКВД), Теодор Барабан (слідчий НКВД), Івахів Степан (сотник УПА) і Марія Іванічик (сирота Ксеня). Крім того виступали члени СУМА в ролях упістів і енкаведистів.

Драма П. Савчука зробила на присутніх глибоке враження і потрясла їхніми нервами. Публіка піднесла квіти пані Рейнаровичевій, а іншим акторам дякувала частими оплесками.

Лу

Пасейк, Н. Дж.

Живемо славою минулого

Коли зайти під українські церкви і маленький УНДім в Пасейку, то побачите фотознімки з різних свят і імпрез. Вам розкажуть, що колись українці в Пасейку мали свою оркестру і аматорський театральний гурток, а мішаний хор славився на цілу околицю, при тім вам заявляють, що колись нас було мало, і ми все мали, а тепер вас так багато приїхало і нічого не можете зробити. В 60-ліття УНСоюзу ми звернулись до одного з диригентів хору, щоб хор з Пассейку взяв участь в Фестивалі УНСоюзу, той диригент нам відповів, що дуже радо прилучився б до Фестивалю, але він не має хору, щоб міг взяти участь, і додав: „Пасейк живе славою минулого".

Колись тут було мало українців і будували церкви і народні доми, а тепер хоч більше тут народилося, як приїхало, і приїхала чисельна нова еміграція, а в Пассейку навіть не можна влаштувати на відповідному рівні Імпрези з нагоди 22-го Січня, Тараса Шевченка чи 1-го Листопада, неговорячи вже про хор, чи вивчення театральної вистави. Новозорганізований хор Союзу робить проби в приватній хаті, а а чи так довго можна буде робити? Беручи це все до уваги, а найголовніше те, що молодь відходить віт своєї громади, бо немає при чому затриматися, молодь потребує простору, щоби мала де забавитися і щоб було місце вправляти спортові гри. Як цього в нас не буде, молодь знайде це у чужих. Через те, що ми жалуємо дати молоді відповідне приміщення, то з часом, хотяй поволі, але всю її втрачаємо. Це все зрозуміли Організації на терені Пассейку, зійшлися разом і створили Ініціятивний Комітет для придбання Української Централі, щоб можна було Пасейкові привернути його давню славу.

Вже в короткому часі буде видана відозва до всієї Української Громади Пассейку й околиці, яка закликає до акції набуття або збудування відповідного дому, щоб задовольнив потреби молоді і старших. Від Громади буде залежати, який дім ми зможемо збудувати. Громада буде виставлена на пробу, бо незавше до осягнення нашої мети стоять нам на перешкоді наші вороги.

Василь Маруцяк

Нюарк, Н. Дж.

Українсько-Американський Комітет для перевибору мейора Карліна

У своїй безперервній та посиленій виборчій акції згаданий комітет влаштував 26-го квітня в залі української Централі в Нюарку бенкет, в якому взяло участь понад 500 укр. громадян та запрошених гостей і чужинців. Гарно виконані програмки на столах доказували, що чимало труду вложив згаданий комітет для підготови такої небуденної в Нюарку імпрези. Члени вибраних комітетів для різного рода праць виконали вповні своє завдання, приготуванням їжі занялися жертвенно місцеві пані. У висліді такої підготови бенкет був надеподівано вдалий. Програма бенкету, в склад якої входила і мистецька частина, була доволі широка. Коли всі учасники заняли при столах місця, а члени комітету при головному столі, на залі з'явився запрошений мейор Л. П. Карлін, якого при звуках оркестри відпровалджено на почесне місце при головному столі. Голова комітету п. Вирке щиро вітав його а Комітет вручив йому гарний дарунок, що нагадував нам дещо „весільний коровай" на наших рідних землях та гарно вирізьблену коробку. Програму бенкету започаткувала відома в Нюарку співачка п. З. Воробець відспіванням американського гимну. По привіті п. Д. Мельничука з рамени Комітету забрав слово мейор Л. П. Карлін, який висказав щиру подяку комітетові за влаштування йому українцями Нюарку такого оваційного прийняття та сказав декілька слів про значення виборів на мейора міста і міських урядників, які відбудуться 13-го травня ц. р. У своєму привіті, який виголосив в українській мові проф. Каськів, з питомим собі патосом, підкреслив передовсім великі осяги української спільноти на терені ЗДА, а зокрема в Нюарку, де українці становлять тепер поважну етнічну групу, з якою чужинці починають вже числитися і пораз перший українські виборці в Нюарку виступають при виборах на мейора міста 13 травня ц. р. Він закликав укр. виборців лавою станути до урни виборчої і в цей спосіб допомогти у перевиборі на мейора міста нашого приятеля Л. П. Карліна. В мистецькій частині програми вечора виступали пані І. Коноків, яка відспівала низку українських пісень, діти місц. відділу СУМА виконали в народніх строях національні танки, М. Цибик, учениця укр. парохіяльної школи відограла на піяні кілька композицій, а п. В. Юркевич відспівав в супроводі бандури кілька жартівливих пісень. Вкінці голова комітету подякував всім учасникам за численну участь в бенкеті. Відспіванням укр. національного гимну закінчилася імпреза, серед якої гарно справився як тостмайстир п. Т. Литвин. На долученій світлині стоїть зправа мейор Карлін, приймаючи дарунок з рук комітету.

О. У.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ СТАРШИНИ УПА „БОКСЕРА" — ОСИПА ХОМИ

Сл. п. Осип Хома

У найгрізніші часи для України, коли на її землях змагалися два окупанти, друг Осип Хома вступає в ряди Української Дивізії, щоб із зброєю в руках боронити свій народ. З бою під Бродами, а пізніше з совєтських концтаборів пощастило йому вийти живим і здоровим. Але не думав він тоді про себе і свій добробут. Вірний син України вступає в ряди УПА, щоб далі боротися з її ворогами.

Бл. п. О. Хома був визначним і відомим боксером, що свої вмілості віддав для боротьби з жорстоким окупантом.

Славної пам'яти командир „Боксер" був учасником великих боїв УПА в Яселку, Поломні, Щавне Куляшне, Команча. Це він вивів з оточення цілий почот відділу Командира Хріна у великому бою на горі Камінь над Пребишовом. Це його, людину скромної, але шляхетної вдачі, любили й поважали не тільки вояки УПА, але все українське населення, серед якого жив він і боровся. Завжди веселий і жартівливий, підбадьорював він стрілецтво в найскрутніших ситуаціях. Був загально відомим не лише в нашому терені, на Лемківщині, але писала про нього й ворожа польська та чехословацька преса, як про якогось „великана", що носить, замість „папашки", на грудях кулемет і в бою ніколи не залягає.

Сл. п. Осип Хома перебуває щасливо великі облави 1947 року і виходить в рейд до Західньої Европи, де в Міттенвальді зустрічається із своєю рідною, що вже важала його за небіжчика.

Коли здавалося, що всі небезпеки проминули і смерть уже не чигала на нього на кожному кроці, коли міг Він після років боротьби подумати про себе і взятися до виховання своєї маленької дочки Тамари, яку так дуже любив, сталося несподіване. Дня 30-го квітня по вдалій операції у шпиталі Ню Мілфорд, Кон., згинув незабутній командир УПА трагічною смертю. Не дочекався повороту на Рідні Землі, про який увесь час мріяв.

30-го травня в Ню Гейвені відбувся величний похорон, на який поз'їздилися з усіх сторін товариші сл. п. друга Осипа з УПА і Дивізії. Прибули на цвинтар, щоб попрощатися з Ним майже всі українці з Ню Гейвену та околиці. Над могилою виголосили прощальне слово полк. Долинський від Української Дивізії, старшина УПА О. Олег від Т-ва був. Вояків УПА, голова Головної Управи ООЧСУ проф. Вовчук. Хор відспівав „Ой, Морозе-Морозенко" та „Видиш, брате мій". Рідні, друзі, знайомі зі сльозами на очах підходили до домовини, щоб віддати Покійному останню прислугу, не вірячи, що дорогого Осипа немає вже між живими.

Прощай ще раз! Хай Тобі присняться стрункі лави Лемківської сотні Хріна, що Ти так нею гордився. Хай присниться шум Бескиду над Вислоком Великим, де ти так часто кватирував. Спи спокійно, дорогий Друже, хай вільна Американська Земля буде Тобі легкою.

М. Г. Макаренко

ПРАВИЛЬНА ВІДПОВІДЬ

У відповідь на ворожі виступи відгукнулися пожертвами на дову Храму св. Симона в Парижі:

Д-р М. Данилюк — $100.00; д-р З. Саваринюк — $50.00; о. А. Кість — $25.00; Р. Гахов — $30.00;

По $15.00 — М. Гелеціньский, М. Даниленко, М. Миколаєнко, інж. В. Дмитренко, інж. Т. Білоус, І. Лукаш, В. Янішевський, І. Запар; По $10.00 — Р. Корлука, Арх. Генадій, М. Куриляк.

Комітет збірки фондів в Америці на будову Храму св. Симона в Парижі сердечно дякує всім жертводавцям за їх пожертви й вірить, що ті, які ще не зложили своїх пожертв на будову Храму, в скорому часі зложать.

Управа Комітету

● 23-річний син славного кіноартиста Бінґа Кросбі — Денніс Кросбі вже кілька днів має самі клопоти. Почалося з того, що він одружився з 26-річною Пет Шіґен, яка є розведена і має 6-річного сина. По одруженні, Денніс заявив, що він „забув" про це повідомити батька. Потім він довідався, що взяв шлюб у протестантського пастора, а не у цивільного урядовця, як йому здавалося. Він є католик і мав брати шлюб в костелі. Через три дні після шлюбу 25-річна Мерилін Скотт заявила, що вона має від Деніса дитину. До цього всього треба ще додати, що минулого року до теперішньої своєї невістки залицявся Бінґ Кросбі.

РІЗНЕ

Українська крамниця
ALMO VARIETY
136 — First Ave. (б. 8-ої вул.)
New York, N. Y.
OR 4-9241
має на складі:
Різного роду ПАНАМА, нитки DMC & МОЛІНЕ
Гуртово та детально.

ДО ВИНАЙМУ
FOR RENT

КІМНАТИ до ВИНАЙМУ для одиноких чоловіків, з користуванням кухні. Помірковна ціна.
В Брукліні, біля Ботанічного Городу.
Телеф.: PResident 4-8694

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ КУПУЙТЕ СВОЇ КОНИ ЧЕРЕЗ ПЕНРОЛ СЕЙВІНҐ

RESTAURANT

Повний обід від $2.85. Бенкети на 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціальне меню на групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Перекуски від полудня до 3-ої год.
CARL HOPPL'S — VA 5-6369
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I.

OLYMPIC RESTAURANT
877 Springfield Ave.
Irvington, N. J. — ESsex 2-9647
Приватні "air conditioned" бенкетові залі на 300 осіб. Подається тільки найкращі харчі. Центральне положення. Спеціальні ціни на весільні прийняття.

MISCELLANEOUS

ВИПРОДАЖ
з причини закриття.
Новий і дещо уживаний чоловічий зимовий одяг. Безплатні поправки.
LUTA CLOTHING
599 W. 187th Street
off St. Nicholas Ave.,
IRT 191st St.,

ВОВНЯНІ ХУСТКИ.
ручно вдитискані 80 см — 32 ш
Швайцарські кнітовані — $ 3.00
Японські кнітовані та „турецькі" — $ 2.00
Чеські кнітовані — $ 1.00
Гарні взори, 10 красок.
Замовляйте з довір'ям у фірми:
W. BROWAR
376 Madison St., Gary, Ind.

НАЙСКОРІШЕ — НАЙЛІПШЕ — НАЙДЕШЕВШЕ
ГРОШІ ДО КРАЮ
Спеціальна норма:
10 рублів — за $1.00
Оплата $5.00 за пересилку до $50.00
ПОВНА ГАРАНТІЯ.
ПОСВІДКИ ОДЕРЖАННЯ.
Експресова доставка до 2-ох тижнів.
GRAMERCY
744 Broad Street
(Room 925),
NEWARK 2, N. J.
Licensed by Dept. Banking & Insurance and bonded with $ 20,000.00 for your protection.

BEHRENS Bros.
EST. 1914
ОЛИВА
ДЛЯ ДОМУ
АПАРТАМЕНТІВ
І ІНДУСТРІЇ
КРАЩЕ ОГРІВАННЯ
БІЛЬШИЙ КОМФОРТ
І ДЕШЕВО З НАШОЮ НАЙВИЩОЮ ЯКІСТЮ
COAL - COKE
FUEL OIL
BURNER SERVICE
The Type You Like
Call UN 7-2700
Yards in Secaucus & N. Bergen N. J.

MARKE SALAMANDER

Поштові замовлення виконується негайно.
Висилається даром каталоги.
ОБУВ'Я
Імпортовані з Німеччини ДЛЯ ЦІЛОЇ РОДИНИ.
Німецькі "Perlon" пончохи різнородні $1.25
Щойно одержано ЛІТНІ САНДАЛІ.
Німецькі робочі ЧОБОТИ і домашні ЧЕРЕВИКИ у великому виборі.
SALAMANDER
335 E. 86th Street
New York City 28, N. Y.
Tel. EN 9-3045
Відкрито щоденно 10-7
в четвер 10-9 веч.
58-02 Myrtle Ave., Ridgewood,
Brooklyn (Вхід від Center St.)
Tel. EV 1-3727
Відкрито щоденно 10-7
в середу до 6 веч.
в п'ятницю до 9 веч.

Короткі Вісті

● 6-го травня президент Айзенгавер з дружиною приймав у Білому Домі норвезьку княжну Астриду і шведського князя Бертіля, які прибули до ЗДА на відзначення 100-річчя надання прав стейтові Мінесота. Княжна вже була в цій країні під час другої світової війни, як утікачка від гітлерівської окупації.

● Віденъ — пишуть американські кореспонденти з Австрії — починає щораз більше конкурувати з Парижем і Лондоном, як центр західно-європейської культури й мистецького життя. Славний „Ринг" і ...

MISCELLANEOUS

ДІМ ДІЯМАНТІВ,
заснований 28 р.
HARLEM JEWELERS
11 East 14th St., N. Y. C.
Знижки на діяманти, годинники, біжутерії, заручинові і шлюбні перстені — це наша спеціяльність. Відкрито вечорами.
Tel.: AL 5-7782

PHILLIPS
FUNERAL HOME
79-02 Metropolitan Ave.
Middle Village, L. I.
Охолоджуване заведення,
Каплиці по всіх районах.
John J. Phillips, Licensed Manager
TW 4-8389

FOREST HILLS
MOVING
ВИГІДНІ УМОВИ СПЛАТИ
N. Y. — BRONX — B'KLYN
L. I. — WESTCHESTER
Tel.:
OL 7-3121 TW 6-7958
Іван Скочиляс: Михайло Сі...

ВИСИЛАЙТЕ
до **ЄВРОПИ**
через відповідальну фірму
USAM Corp.
Ви можете висилати абсолютно все — КРІМ УЖИВАНОГО ОДЯГУ.
Мито з всі інші оплати платиться тут.
Відборець не доплачує нічого.
ЖАДАЙТЕ ДАРОВИХ КАТАЛОГІВ.
Також пачки до ПОЛЬЩІ і РУМУНІЇ.
USAM CORPORATION
Склеп:
104 W. 29th Street
near 6th Avenue
New York 1, N. Y.
Tel.: CH 4-7898; 7899
Відкрито ЩОДЕННО: 9-6
в СУБОТИ: 10 до 1
Закрито в НЕДІЛІ

ВПЕВНІТЬСЯ,
що Ваша
ДАРУНОК - ПОСИЛКА до КРАЮ є
100% забезпечена

Коли висилаєте свій пакунок впевніться, що висилаєте його через авторизовану фірму і вимагайте доказу забезпечення.
Це є у Вашому найліпшому інтересі посилати через відповідальну фірму, яка є в бизнесі понад 25 років. Ми гордимося нашою ввічливою, доброю, уважною і скорою обслугою.
Пакунки одержані поштою, полагоджується і висилається рахунок до 24-ох годин.
Зайдіть до одного з наших бюр і жадайте, щоб керівник показав Вам посвідчені відбитки нашої забезпеченевої полісі "from Door to Door".

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
Пишіть або телефонуйте за найновішим інформаційним каталогом.
716 Walnut Street
PHILADELPHIA 6, Pa.
Tel.: WAlnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYceum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
Tel.: FRontier 6-6399

1313 Addison Rd.
Cor. Superior Ave & 71st St.
Cleveland 3, Ohio
Tel.: UTah 1-0807

390 West Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel.: ANdrew 8-8764

6446 Michigan Ave.
Detroit 10, Michigan
Tel.: TAshmoo 5-7560

683 Hudson Ave.
Rochester, N. Y.
Tel.: BAker 5-5923

39 Raymond Plaza, West
Newark 3, N. J.
Tel.: Mitchell 2-5334

...Кертнерштрассе мають нові асфальтові мостові збудовано величний модерний двірець Південної залізниці, зникли руїни, ростуть нові будівлі, пишають...

...з парки. Із 200,000 мадярських утікачів залишилось в Австрії лише 18.000, на яких скупі австрійці нарікають, як на „тягар", хоч, насправді заробили на мадярських утікачах від ОН і ЗДА.

● Конгресмен Джоел Т. Брай...

...гілл із Вірджінії просить команду армії видати зарядження, щоб не вбивали найстаршого армійського коня, який „виконує службу" в форті Маєрі, Вірджінія. Він довідався, що цього коня рішили вбити, коли йому мине 18 років „служби".

REAL ESTATE

ТЕПЕР САМЕ Є ЧАС ПОДУМАТИ ПРО СВІЙ ДІМ.
Якщо треба малювати, перебудувати або купити новий, „МИ ЗРОБИМО ЦЕ ЛІПШЕ". Наші ціни незрівняні. Ми розумілмо заощадити Вам гроші.
Ви маєте вибір площ в догідних положеннях.
Огляньте наш "model" дім:
1918 Mildred Ave.
or 720 Middlesex St., Linden, N. J.
За найліпшим купном в сезоні телефонуйте сьогодні.
Питайте Mr. Adam
J. C. S.
BUILDING CORP.
142 Park Pl., Elizabeth, N. J.
Tel.: EL 5-1713

ДОМИ на ПРОДАЖ:
16-род., модер., в дуже гарній околиці Бронксу. Рент $ 8.000, за $ 42.000;
3-род., на пів. Бронксі, з 2 гаражами за $ 27.000;
9-род., там же — за $ 18.500.
Доми дають добрий дохід.
Вигідні умови сплати.
На швидкий продаж, з уваги на недугу господині (самітня жінка) — 8-род., мурований дім, баксові апартаменти, гаряча вода, за $ 9.750, повна ціна.
Також 2 і 3-род. доми, в гарних околицях.
DRUJBA REALTY Corp.
3450 Broadway
NEW YORK CITY
AU 1-0194

MANHATTAN
72 2nd Street, West
5-пов. апартаментовий ДІМ
Певне інвестування грошей.
Ренти $ 16.000, завдатку $ 38.000. Ціна $ 92.000.
Чистого доходу — 10%
CHARLES HIDALGO
125 W. 72nd St., New York City
Tel.: TR 3-3131

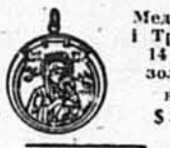
НОВІ ДОМИ
CUSTOM BUILT HOMES
AVENEL SPLIT LEVEL
3 спальні, від. кімн., підвал, гараж; близько шкіл, склепів і комунікацій. Тільки $ 15,700.
РАНЧА з 3-ма спальнями.
Наріжна площа, спішіться закупити цей вимріяний дім; будівничий прямо хворий, що продає цей дім-мрію дише за $ 14,900.
WOODBRIDGE
Великий партеровий, влаштований дім, 3 спальні, 1½ лазнички, кухня, віталня, їдальня "knotty pine" відпоч. кімната, пов. підвал.
Тепер можна купити за $ 15,990.
CAPE COD
Повне поширене піддашшя й підвал, пар. огрівання basement, кахлева лазничка, вигідний вхід і сходи.
Не пожалуйте.
Повна ціна — $ 12.990.
Вигідні умови сплати.
Terms Galore Available
TOMASSO — BERTAGNA
LIberty 8-7500
1355 Oak Tree Rd., Iselin, N. J.
Daily 9-8 Sun. 10-6

Edward MARCANTONIO
391 E. 149th St., BRONX, N. Y.
НА ПРОДАЖ:
Бронкс Парк — 179th St. 8 род. дім, олива, 5 і 6 кімн помешкання, рент $ 5,251 річно. Ціна $ 23,000;
181st St. — 12 род. олива, 3 і 4 кімн. помешкання, рент $ 7,000. Ціна $ 31,000. Готівки $ 10,000.
Долішній Бронкс, 140th St. 20 род. дім. Готівки тільки $ 5,000.
Маємо на продаж 2, 3 і 4 род. доми.
Великий вибір, мала готівка.
По інформації звертатись до п. В. Козицького
MElrose 5-4422
або LUdlow 5-4114

DRUJBA REALTY CORPORATION
БРУКЛИНСЬКИЙ ВІДДІЛ
має на продаж будинки:
2-род. будинок, біля станції Sutter. Ціна $ 14,500. Завдаток — $ 4,500.
8-род. на Кінгсі. Ціна $13,000. Готівки $ 2,500. Рент $3,300. Чистий дохід $ 1,346. Недалеко від станції Helsey-Broadway line.
Телеф.: PResident 4-8694

ДОБРЕ ВІДОМА
СЕРЕД УКРАЇНСЬКОЇ ПУБЛІКИ ФІРМА

KARS
JEWELERS
218 East 14th Street
New York 3, N. Y.
Tel.: GR 3-5875
Над входом великий годинник "KARS"

Медальки і Тризуби 14 кт. золота від $ 3.95.

Перший раз
— тільки у нас —
за так низьку ціну
$87.95
Німецької продукції
МАШИНКА до ПИСАННЯ
з українськими черенками.
1. Відбиває до 10 копій;
2. 50 клявішів;
3. Автоматичний табулятор;
4. 2-кольорна лента;
5. Практичний футерал.

Великий вибір брилянтів, власні ювелірні вироби!
Найкращих фірм швайцарські годинники, по найнижчих цінах
Наша ювелірна і годинникарська робітні
РЕКОМЕНДОВАНІ
знаною фірмою "OMEGA".
Телевізії найкращих фірм від $ 115.00.
Лямпи, антени, частини батерій на місці.
Німецькі пера 14 кт. золото
PELICAN — $ 7.95
Також PARKER та інші.

Найбільший вибір короткохвилевих РАДІО-АПАРАТІВ з грамофоном і без
TELEFUNKEN, GRUNDIG, BLAUPUNKT, NORDMENDE
від $ 69.95
ПАТЕФОНИ, ФОТОАПАРАТИ найкращих фірм по найнижчих цінах!

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО НАШ ЛІТНІЙ
Pine Hill Resort
в MILFORD, N. J.
буде відкритий
з днем 30-го ТРАВНЯ 1958 р.
Маємо також до ВИНАЙМУ БОНҐАЛА — однородинні і дворединні — на цілий літній сезон.
Про ближчі інформації, заінтересовані, прошу дзвонити:
Mychajlo i Maria HRYCKOWIAN — власники
157 Ave. "C", N. Y — Tel.: CAnal 8-9884
або:
Milford, New Jersey 4-4714

НАВІТЬ НАЙБІЛЬШЕ ХВОРІ
НЕ ПОВИННІ
ТРАТИТИ НАДІЇ
ВСЕ ХТОСЬ НАЙДЕТЬСЯ, ЩО ВАМ ПОМОЖЕ.
МОЯ ЦІЛЬ ПОМАГАТИ ХВОРИМ ВІДЗИСКАТИ СВОЄ ЗДОРОВ'Я ПРИРОДНИМ СПОСОБОМ (ПРИРОДНОЮ МЕТОДОЮ).
Години прийнять:
ЩОДЕННО від 9-ої рано до 7-ої вечора.
В неділі і свята за попереднім зголошенням.
Tel.: MItchell 2-0073
JOSEPH MILLER, D.C., Ph.C.
790 BROAD STREET
NEWARK, N.J.

SUPERIOR PIECE GOODS Corp.
НАЙЛІПША ЯКІСТЬ ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ.
Імпортовані і тутешні ВОВНИ ШЕРСТЯНІ на ПЛАЩІ, ВОВНИ і ШОВКИ на СУКНІ, ВОВНЯНІ ШАЛІ і ВСЯКІ на ШИВИ.
Велика ЗНИЖКА для тих покупців, що висилають ПАКУНКИ до ЄВРОПИ.
200 ORCHARD STREET (Near Houston Street)
Tel.: AL 4-8319 NEW YORK 2, N. Y.

ПАЧКИ ВАШИМ РІДНИМ В СТАРІМ КРАЮ
з оплаченим тут МИТОМ і 100% ҐАРАНТІЄЮ.
НОВІ РЕЧІ — МАТЕРІЯЛИ — ШКІРА І ЛІКИ.
ДОСТАВЛЯЄМО ПАЧКИ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ.
НАША НАЙЛІПША РЕКОМЕНДАЦІЯ — БАГАТО ТИСЯЧ ПОСТІЙНИХ КЛІЄНТІВ ПО ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ.
Central Parcel Service, Inc.
220 South State Street CHICAGO 4, Ill.
Жадайте нового каталога
Наша давновідома фірма має договір з ІНТУРИСТОМ від 1947 року.
Phone WAbash 2-9354

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
КОРИСТУЙТЕСЬ УСЛУГАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the USSR)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
Після договору з ІНТУРИСТОМ фірма має право висилати ПАЧКИ до всіх КРАЇН ЕВРОПИ й АЗІЇ.
Всі оплати, включаючи мито, оплачується в бюрі фірми.
● ВИСИЛАТИ МОЖНА ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ ●
ҐАРАНТОВАНА ДОСТАВА. — КОЖНА ПОСИЛКА ЗАБЕЗПЕЧЕНА.
● В БЮРІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ ●
ПАКУНКИ МОЖНА ПРИНОСИТИ ОСОБИСТО, АБО ПРИСИЛАТИ ПОШТОЮ.
Висилаючий одержить посвідку амер. пошти і особисту розписку адресата.
Відкрито ЩОДЕННО — від год. 9-ої рано до 6-ої по полудні
в НЕДІЛІ — до год. 4-ої по полудні
Для вигоди наших клієнтів відкрито філії в таких містах:

116 East 7th Street NEW YORK, N. Y. YU 2-0380	900 Literary Road CLEVELAND 13, Ohio TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. TOwnsend 9-3980	632 West Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 5-8878

332 Fillmore Avenue, BUFFALO 6, New York, MOhawk 2674

Д-р ОЛЕКСАНДЕР **СМІҐЕЛЬСЬКИЙ**
Оптометрист
БАДАННЯ ОЧЕЙ
2 Harvard Ave., Cor. Valley Street,
Maplewood, N. J. — South Orange 2-6513
49 Market St., Near Passaic St., Passaic, N. J. — PRescott 9-0255

Mercury
PARCEL & TRADING CO.
80 East 7th Street
NEW YORK CITY 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3930
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи
ФАХОВО, СОЛІДНО (із дешевою оцінкою) та СКОРО.
ВИСИЛКУ І МИТО ПЛАТИТЬСЯ ТУТ.
Летунською поштою до 8-10 днів.
Маємо на складі ГУРТОМ і ДЕТАЛІЧНО такі товари:
ШКІРИ м'яку і тверду — ХУСТКИ швайцарські, японські, аргентинські та інші. — МАТЕРІЯЛИ вовняні імпортовані і місцеві — ПОЛОТНА — ВСЯКІ — ОКСАМИТИ СТРИКИ та ін. — МАШИНКИ до стриження — БРИТВИ та НОЖИЦІ — також німецькі ДІЯМАНТИ до різання скла у великому виборі.
— ЦІНИ НИЗЬКІ —
Крамниця відкрита:
ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 8-ої вечора,
у НЕДІЛЮ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.

НАЙКРАЩЕ ДЖЕРЕЛО
ПІЗНАННЯ НАШОГО МИНУЛОГО!
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ-РУСИ
М. Грушевського
10 томів — 11 книжок великого формату.
Велетенська праця з історії українського народу, яка ніколи не втратить найвищої наукової вартости. Найсолідніша прикраса домашньої бібліотеки української родини.
Ціна за 10 томів — $ 82.50
Можна сплачувати місячними ратами.
Замовляти в усіх українських книгарнях, або на адресу:
KNYHO-SPILKA PUBLISHING CO.
68 East 7th Street New York 3, N. Y.

ҐАРАНТОВАНІ ПОСИЛКИ
до краю і до всіх країн Европи й Азії
ВИСИЛАЄМО:
ОДЕЖУ — ВЗУТТЯ — МАТЕРІЇ на ОДЕЖУ — ШКІРУ на ВЗУТТЯ — ХАРЧІ — ЛІКИ — МАШИНИ до ШИТТЯ — АКОРДЕОНИ — ГОДИННИКИ і т. п.
- Кожна посилка забезпечена;
- Відборець не буде нічого доплачувати;
- Мито і всі інші оплати оплачує надавець посилки;
- Надавець одержить посвідку доручення посилки;
- Достава посилок 4 до 8 тижнів;
- Маємо за собою багато тисяч доручених посилок.

ЖАДАЙТЕ НАШИХ НОВИХ ЦІННИКІВ.
WORLD WIDE TRADING COMPANY
2222 W. CHICAGO Ave., CHICAGO, Illinois, USA
Cable: IKOVAL Telephone: BR 8-6966

ЛІКИ — до всіх країв Европи
— висилає —
Українська Професійна Аптека
оплачуючи всі кошти пересилки на місце.
Власник: мгр. МОДЕСТ АРТИМІВ, дипл. аптекар.
Пересилайте нам рецепти, чи листи, або Ваші побажання, яких ліків Вам потрібно; рецепту ми виконуємо самі, сумлінно, по мінімальних цінах, долучуючи до всіх ліків вказівки, як їх слід уживати, назви і т. д. — в українській мові.
Всі швайцарські та німецькі ліки, яких не можна зовсім набути в Америці, висилаємо через аптеку в Бонні, Німеччина. Висилайте Вашим Рідним: тільки оригінальні ліки. Не висилайте ПІДМІНОК (ерзаців), бо ті, звичайно, не поможуть, а то ще й можуть пошкодити хворим.
Приймаємо виконування всієї можливої рецептури евр. і амер. шкіл. На складі маємо також п'явки, баньки, евр. термометри, нім. лікувальні зела д-ра Мадеєва проти всіх недуг та новий чудовий німецький лік на нагнітки.
Швидка достава летунською поштою ґарантована.
Адреса аптеки:
FISHER'S PHARMACY
4438 Germantown Ave., Philadelphia 44, Pa.
Tel.: GL 5-2401
АПТЕКА ВІДКРИТА: в будні — 9:30 рано — 10 вечора; в неділі — Аптека зачинена цілий день.
Коли Аптека зачинена, рецепти замовляти телефонічно.

ПОСПІШІТЬ ВИСЛАТИ РІДНИМ і ДРУЗЯМ
ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКИ ПАЧОК до всіх країн Европи і других
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN — 1530 Bedford Ave., cor. Lincoln Place, Brooklyn, N. Y.
Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Достава пачок ґарантована, підпис відборця.
Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка забезпечена.
Посилки доставляється адресатам протягом двох місяців; летунською поштою 8—10 днів. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости по умірковалих цінах.
Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включаючи НЕДІЛІ від 9-ої рано до 6-ої веч.,
в СУБОТИ: від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮАРКУ відкрите тепер в НЕДІЛІ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮ ЙОРКУ при 2-ій Еве. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рано до 4 п. п.
НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Avenue, DETROIT 12, MICH. TOwnsend 8-0298	837 N. 7th Street PHILADELPHIA 23, PA. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue, HARTFORD, CONN. CHapel 7-5164	121 S. Vermont Street, LOS ANGELES, CALIF. DUnkirk 5-6550	1241 Ashland Ave. CHICAGO 23, ILL. HUmbold 6-2810

KARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
ПАНАМА — КАНВА — ДМЦ

РОЗШУКИ

Пошукую АНДРІЯ ПАЦКАНЯ, зі села Ясінь, біля Устрік Долішніх, пов. Сянік. Остання вістка від нього була з Kreis Innsbruck, Matrei — Tirol. Пошукує Йосиф Протиняк. Прошу писати на адресу:
Joseph PROTYNIAK
2739 W. Haddon
Chicago 22, Ill.

Пошукують із
ЗАЛУЖА,
пов. СЯНІК:
ДЗЯДИК АДАМКО — пошукує своїх батьків;
ГИНДА ОСИП — пошукує своїх сина;
КОПИРКА ФЕСЬКО пошукує своїх синів;
БАСІСТІ із Залужа пошукує свого сина.
Прошу голоситись на адресу:
Mykola BOBENCZYK
2053 Jacqueline Avenue
North Bellmore, L. I., N. Y.

Микола ФУРИКЕВИЧ з Шівго (Chicago):
Маю для Вас відомість від Вашої родини зі Станиславова.
Jean SCHECHTER
20275 Rosemont Ave.
Detroit 19, Mich.

Пошукую
Михайла ГРИНЬКОВА
(сина Миколи), народженого в Дрогобичі, Зах. Україна.
Вістку прошу подати на адресу:
M. HRYNKIW
824 N. Franklin Street
Phila. 23, Pa.

Пошукую
п. Наталію МАЙБА, зам. за Степаном КОТІКОМ. Хто знав би її місце перебування, або вона сама, прошу зголоситися у важній справі на адресу:
Mykola ZACHARIASEWYCZ
265 Jefferson Street
Hartford, Conn.

PROFESSIONALS

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
130 West 57 St., New York City
Телеф.: PLaza 7-1282

MISCELLANEOUS

Іван ВУЙКІВ
Знана
УКРАЇНСЬКА
ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВІ ФУТРА
і перемодельовує проходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE.
Відбір і доставка на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710